

NACRT

Na osnovu člana 11. tačka b) odjeljka A. poglavlja V i člana 3. tačka c) poglavlja IV Ustava Unsko-sanskog kantona – Prečišćeni tekst („Službeni glasnik USK“, br.1/04 i 11/04), a u vezi člana 9. stav 3. Zakona o upravljanju otpadom („Službene novine Federacije BiH“, br. 33/03 i 72/09), Skupština Unsko-sanskog kantona na ____sjednici, održanoj dana _____2011. godine, donosi

ZAKON O UPRAVLJANJU OTPADOM

I OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet Zakona)

Ovim Zakonom uređuje se način upravljanja otpadom na području Unsko-sanskog kantona (u daljem tekstu:Kanton), a naročito: kategorije i vrste otpada, planiranje upravljanja otpadom na području Kantona, postupak izdavanja dozvole za upravljanje otpadom, obezbjeđenje uslova za postupanje s otpadom, prava , obaveze i odgovornosti Kantona, općina, pravnih i fizičkih lica, operatora upravljanja otpadom i proizvođača i vlasnika otpada , finansiranje djelatnosti i aktivnosti upravljanja otpadom, nadzor nad upravljanjem otpadom, nadzor nad provođenjem ovog Zakona, kaznene odredbe i druga pitanja od značaja za upravljanje otpadom na području Kantona.

Član 2. (Primjena odredaba Zakona)

- (1) Odredbe ovog Zakona primjenjuju se na sve kategorije otpada, kao i na:
- a) otpad nastao izvođenjem radova na istraživanju resursa, ekstrakcijom, tretmanom i iskorištavanjem mineralnih sirovina i radom kamenoloma,
  - b) tečni otpad,
  - c) mulj nastao u uređajima za prečišćavanje otpadnih voda prilikom njihovog tretmana,
  - d) životinjski otpad i druge neopasne materijale prirodnog porijekla koji se mogu koristiti u poljoprivredne svrhe,
  - e) odloženi eksploziv, kao i otpad nastao pri traženju, iskopavanju, prevozu i konačnoj obradi ili uništavanju minsko-eksplozivnih sredstava i drugih ubojitih sredstava i eksploziva, osim ako to nije uređeno posebnim propisom.
- (2) Odredbe ovog Zakona ne primjenjuju se na:
- a) radioaktivni otpad,
  - b) gasove ispuštene u atmosferu,
  - c) otpadne vode koje se ispuštaju u površinske vode ili kanalizacionu mrežu.
- (3) U upravljanju i postupanju sa otpadom primjenjuju se i odredbe Zakona o zaštiti okoliša (“Sl.novine FBiH” br. 33/03) i Zakona o upravljanju otpadom (“Sl.novine F BiH” br. 33/03 i 72/09).

Član 3. **(Cilj Zakona)**

Cilj ovog Zakona je podsticanje i osiguranje najvažnijih uslova radi:

- a) sprečavanja nastajanja otpada,
- b) smanjivanja nastajanja otpada i smanjivanja opasnih svojstava otpada čiji se nastanak ne može spriječiti,
- c) sprečavanja nenadziranog postupanja sa otpadom,
- d) izdvajanja korisnih komponenti otpada za ponovnu upotrebu, za korištenje za proizvodnju energije i njihovo obrađivanje prije odlaganja,
- e) kontroliranog i sigurnog odlaganja otpada,
- f) saniranja otpadom onečišćenog tla,
- g) razvijanja, utvrđivanja i provođenja sistematske edukacije o otpadu.

Član 4. **(Prioriteti u upravljanju otpadom)**

(1) Radi postizanja cilja i pravovremenog sprečavanja zagađivanja i smanjenja posljedica po zdravlje ljudi i okoliš, upravljanje otpadom vršit će se na način da osigura:

- a) minimalno nastajanje otpada, a posebno svođenje opasnih karakteristika takvog otpada na minimum,
- b) smanjenje nastalog otpada po količini, posebno uzimajući u obzir tokove otpada,
- c) tretiranje otpada na način kojim se osigurava povrat sirovinskog materijala iz njega,
- d) spaljivanja ili odlaganja na deponije na okolinski prihvatljiv način onih vrsta otpada koje ne podliježu povratu komponenti, ponovnoj upotrebi ili proizvodnji energije,

(2) Kod utvrđivanja prioriteta iz stava (1) ovog člana uzet će se u obzir:

- a) ekološke beneficije,
- b) tehnička izvodljivost za korištenje najbolje raspoložive tehnologije,
- c) ekonomska izvodljivost.

(3) Upravljanje otpadom vršit će se na način da se preduzmu sve neophodne mjere koje osiguravaju tretman i odlaganje otpada bez ugrožavanja zdravlja ljudi i bez stvaranja štete ili prouzrokovanja značajnog rizika po prirodu, a naročito:

- a) bez rizika po vode, zrak, tlo, životinje i biljke,
- b) bez stvaranja smetnji putem buke ili mirisa,
- c) bez štetnog uticaja po prirodu ili mjesta koja su od posebnog interesa.

II OPĆA NAČELA I DEFINICIJE

Član 5. **(Načela upravljanja otpadom)**

Načela upravljanja otpadom su:

- a) **Prevenција**- izbjegavanje nastajanja otpada ili smanjivanje količine i štetnosti nastalog otpada da bi se smanjio rizik po zdravlje ljudi i okoliš i da bi se izbjegla okolinska degradacija.

- b) **Mjere opreznosti**- sprečavanje opasnosti ili šteta po okoliš koju prouzrokuje otpad, preduzimanje mjera, čak i ako nije na raspolaganju potpuna naučna podloga,
- c) **Odgovornost proizvođača otpada** – proizvođač je odgovoran za odabir najprihvatljivijeg okolinskog rješenja prema karakteristikama proizvoda i tehnologiji proizvodnje, uključujući životni ciklus proizvoda i korištenje najadekvatnije raspoložive tehnologije,
- d) **Princip zagađivač plaća** – proizvođač ili vlasnik otpada snosi troškove prevencije, tretmana i odlaganja otpada, uključujući brigu nakon upotrebe i monitoring. On je i finansijski odgovoran za preventivne i sanacione mjere zbog šteta po okoliš koje je prouzrokovao ili će ih najvjerovatnije prouzrokovati,
- e) **Blizina**-tretman ili odlaganje treba se vršiti u najbližem adekvatnom postrojenju ili lokaciji, uzimajući u obzir okolinsku i ekonomsku profitabilnost,
- f) **Regionalnost**- razvoj tretmana otpada i izgradnja objekata za njegovo odlaganje treba se vršiti na način da pokriva potrebe regiona i omogućava samoodrživost izgrađenih objekata.

Član 6. (Definicija otpada)

Otpad su sve materije ili predmeti koje vlasnik odlaže, namjerava odložiti ili se traži da budu odložene u skladu sa jednom od kategorija otpada navedenoj u listi otpada utvrđenoj u Pravilniku o kategorijama otpada sa listama („Sl.novine F BiH“ br.9/05).

Član 7. (Kategorije otpada)

Ovisno o mjestu nastanka i svojstvima otpad se dijeli na slijedeće kategorije:

- a) Otpad po mjestu nastanka,
- b) Otpad po svojstvima,
- c) Posebni otpad,

Član 8 (Otpad po mjestu nastanka)

(1) U kategoriju otpada po mjestu nastanka spadaju:

- a) Komunalni otpad,
- b) Industrijski otpad,
- c) Ambalažni otpad,
- d) Građevinski otpad.

(2) Pod pojmom komunalni otpad podrazumijeva se otpad iz domaćinstva, otpad koji nastaje čišćenjem javnih površina i otpad koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz domaćinstva, a koji nastaje u privredi, ustanovama i uslužnim djelatnostima.

(3) Pod pojmom industrijski otpad podrazumijeva se otpad koji nastaje u proizvodnim procesima u industriji, privredi i obrtu, a po sastavu i svojstvima se razlikuje od komunalnog otpada.

(4) Pod pojmom ambalažni otpad podrazumijeva se ambalaža preostala nakon što se proizvod raspakuje, a obuhvata sve proizvode u obliku kutija, posuda, omota i drugih oblika koji služe držanju drugog proizvoda u svrhu njegove zaštite, rukovanja, promidžbe i prodaje.

(5) Pod pojmom građevinski otpad podrazumijeva se otpad koji nastaje u procesu građenja, održavanja i uklanjanja građevina prema posebnom zakonskom propisu o građenju.

Član 9. **(Otpad po svojstvima)**

(1) U kategoriju otpada po svojstvima spadaju:

- a) Opasni otpad,
- b) Neopasni otpad,
- c) Inertni otpad,
- d) Krupni otpad.

(2) Pod pojmom opasni otpad podrazumijeva se svaki otpad koji je utvrđen posebnim propisom i koji ima jednu ili više karakteristika koje prouzrokuju opasnost po zdravlje ljudi i okoliš po svom porijeklu, sastavu ili koncentraciji kao što su: eksplozivnost, reaktivnost, zapaljivost, nadraživost, štetnost, toksičnost, infektivnost, kancerogenost, mutagenost, teratogenost, ekotoksičnost, svojstvo oksidiranja, svojstvo nagrizanja i svojstvo otpuštanja otrovnih plinova kemijskom reakcijom ili biološkom razgradnjom, kao i onaj otpad koji je u listi otpada naveden kao opasni.

(3) U opasni otpad iz prethodnog stava ovog člana svrstavaju se i komunalni, industrijski, ambalažni i građevinski otpad iz člana 8 ovog Zakona ukoliko imaju neku od karakteristika opasnog otpada.

(4) Pod pojmom neopasni otpad podrazumijeva se otpad koji nije definisan kao opasni otpad i koji nema neku od karakteristika opasnog otpada.

(5) Pod pojmom inertni otpad podrazumijeva se otpad koji nije podložan značajnim fizičkim, hemijskim ili biološkim promjenama, koji se neće rastvarati, spaljivati ili na drugi način fizički ili hemijski obrađivati, biološki razgrađivati ili nepovoljno uticati na druge supstance sa kojima dolazi u kontakt na način da prouzrokuje zagađenje okoliša ili ugrožavanje zdravlja ljudi i čija ukupna vlažnost, sadržaj polutanata u otpadu i ekotoksičnost filtrata mora biti neznatna da ne bi došlo do ugrožavanja kvaliteta površinskih i podzemnih voda.

(6) Pod pojmom krupni otpad podrazumijeva se namještaj, kućanski aparati i druga oprema i uređaji koji se koriste u domaćinstvima.

Član 10. **(Posebni otpad)**

(1) Pod pojmom posebni otpad podrazumijeva se svaki otpad koji je utvrđen posebnim zakonskim propisom i koji ima jednu ili više štetnih karakteristika opasnih po zdravlje ljudi i okoliš, kako po svome porijeklu, tako i po sastavu i koncentraciji, kao i onaj otpad koji je u listi otpada naveden kao opasan, pa je regulisan posebnim zakonskim propisom.

(2) U kategoriji posebnog otpada iz prethodnog stava spadaju:

- a) Stara ulja,
- b) Ostaci mineralnih ulja iz rezervoara, pogonskih i transportnih uređaja,
- c) Radioaktivni otpad,
- d) Životinjski otpad,
- e) Medicinski otpad,
- f) Auto-otpada,
- g) Stare auto gume,
- h) Željezni otpad,
- i) Otpad iz hemijske, farmaceutske, drvoprerađivačke, staklarske i petrohemijske industrije
- j) Ostale vrste opasnog otpada.

Član 11. **(Ostale definicije)**

Pored definicija utvrđenih odredbama člana 5. do člana 10. ovog Zakona, u tekstu ovog Zakona koriste se i slijedeći izrazi koji znače:

- a) **Biorazgradivi otpad** - je svaki otpad koji je pogodan za aerobnu ili anaerobnu razgradnju, kao što su hrana, vrtni otpad, papir i karton,
- b) **Centar za upravljanje otpadom** – je sistem građevina i postrojenja za tretman, povrat i/ili zbrinjavanje otpada,
- c) **Deponija**- znači mjesto odlaganja otpada u svrhu konačnog odlaganja na površini ili ispod površine zemljišta, uključujući:
  - 1) unutrašnja mjesta za odlaganje (npr. deponije gdje proizvođač otpada zbrinjava vlastiti otpad na mjestu nastanka) i
  - 2) stalna mjesta (npr. više od jedne godine) koja se upotrebljavaju za dugogodišnje odlaganje otpada ,

ali isključujući:

- 3) objekte gdje nije dozvoljeno skladištenje otpada, a otpad je spreman za daljnji transport u cilju ponovnog korištenja, tretmana ili odlaganja na drugom mjestu,
- 4) prethodno skladištenje otpada za ponovnu upotrebu ili tretman za period po pravilu manji od tri godine ili
- 5) prethodno skladištenje otpada za odlaganje u periodu manjem od jedne godine,

- d) **Kanalizacioni mulj** – je mulj nastao u uređajima za prečišćavanje otpadnih voda prilikom njihovog tretmana,
- e) **Odlagač** – je bilo koje lice kojem se isporučuje otpad ili koje obavlja poslove odlaganja takvog otpada,
- f) **Odlaganje** – znači bilo koju aktivnost utvrđenu u provedbenom propisu,
- g) **Operator** - je fizičko ili pravno lice odgovorno za bilo koju vrstu aktivnosti upravljanja otpada,
- h) **Ponovno korištenje** – znači svaku aktivnost kojom se otpad upotrebljava za namjenu za koju je prvobitno korišten,
- i) **Postupanje s otpadom**- podrazumijeva skupljanje, prijevoz, privremeno skladištenje, selektiranje, obradu, ponovno korištenje, trajno odlaganje otpada, uvoz, izvoz i provoz otpada, zatvaranje i saniranje građevina namjenjenih odlaganju otpada i drugih otpadom onečišćenih površina, te nadzor nad aktivnostima upravljanja i postupanja sa otpadom,
- j) **Povrat komponenti** – znači povrat materijala i energije iz iskorištenih proizvoda ili otpada u privredni sistem primjenom određenog tehnološkog postupka ili spaljivanjem,
- k) **Proizvođač**- je bilo koje lice čijom aktivnošću se proizvodi otpad (originalni proizvođač) i/ili bilo koje lice koje obavlja predtretman, sortiranje ili druge operacije koje dovode do promjene fizičkih karakteristika ili sastava otpada,
- l) **Reciklaža** – je ponovna upotreba otpada u proizvodnom procesu, uključujući i organsku reciklažu, ali ne i korištenje u energetske svrhe,
- m) **Selektiranje** – je izdvajanje korisnih komponenti komunalnog otpada radi reciklaže,
- n) **Sladištenje** – znači ostavljanje otpada od proizvođača unutar postrojenja i pogona, a najviše 3 godine, na način koji isključuje opasnost po ljudsko zdravlje i okoliš,
- o) **Skupljanje** – znači sistematsko skupljanje i po mogućnosti sortiranje otpada u cilju olakšanja budućeg tretmana,
- p) **Transport** – znači promet otpada van postrojenja,
- q) **Tretman** – znači fizičke, termalne, hemijske ili biološke procese, uključujući sortiranje, koji mijenjaju karakteristike otpada u cilju smanjivanja količine ili opasnih osobina, olakšavaju rukovanje ili povećavaju povrat komponenti otpada,
- r) **Tečni otpad** – je svaki otpad u tečnoj formi isključujući mulj,
- s) **Upravljanje otpadom** – znači sistem aktivnosti i radnji vezanih za otpad, uključujući prevenciju nastanka otpada, smanjivanje količine otpada, njegovih opasnih karakteristika, tretman otpada, planiranje, kontrolu aktivnosti i procesa upravljanja otpadom, transport otpada, uspostavljanje, rad , zatvaranje i održavanje uređaja za tretman otpada nakon zatvaranja, monitoring, savjetovanje i obrazovanje u vezi aktivnosti i radnjama na upravljanju otpadom,
- t) **Vlasnik** – je proizvođač otpada i fizičko ili pravno lice koje posjeduje otpad,
- u) **Zbrinjavanje otpada** – je svaki postupak tretmana ili odlaganja otpada u skladu sa odredbama tog Zakona.

III PLANIRANJE UPRAVLJANJA OTPADOM

Član 12. (Subjekti planiranja)

Subjekti planiranja upravljanja otpadom na području Kantona su:

- a) Kanton,
- b) općine,
- c) operatori za upravljanje otpadom,
- d) proizvođači otpada.

Član 13. (Planski dokumenti)

Obavljanje i razvoj upravljanja otpadom na području Kantona i općina vrši se na osnovu slijedećih planskih dokumenata:

- a) Plan upravljanja otpadom Kantona,
- b) Plan upravljanja otpadom Općine,
- c) Planovi razvoja i obavljanja povjerenih aktivnosti upravljanja otpadom operatora za upravljanje otpadom,
- d) Planovi upravljanja otpadom proizvođača otpada,

Član 14. (Plan upravljanja otpadom Kantona)

(1) Plan upravljanja otpadom Kantona dugoročno određuje i usmjerava ciljeve upravljanja otpadom u skladu sa ukupnim privrednim, društvenim i kulturnim razvojem na području Kantona i posebno sadrži:

- a) Ocjenu postojećeg stanja u upravljanju i postupanju sa otpadom na području Kantona,
- b) Vrstu, količinu i porijeklo otpada koji se proizvodi i koji se treba tretirati ili odložiti,
- c) Ciljeve upravljanja otpadom,
- d) Opće tehničke zahtjeve za upravljanje otpadom i uređaje unutar područja na kojima se nalaze,
- e) Raspoloživ i podesan tretman i mjesta odlaganja i uređaja unutar određene teritorije,
- f) Odnosi između Kantona i općina u upravljanju otpadom i stvaranju uslova za organizovano obavljanje pojedinih aktivnosti upravljanja otpadom,
- g) ugovore za tretman ili odlaganje otpada za općine Kantona,
- h) ugovore za pojedine vrste otpada, kao što su opasni otpad, tečni otpad, abrazivni otpad i dr,
- i) Strateške ciljeve sa razrađenim prioritetima u upravljanju otpadom i pojedinim aktivnostima koje se trebaju preduzeti,
- j) Organizacija cjelovitog sistema upravljanja otpadom na području Kantona,
- k) Mjere izbjegavanja i spriječavanja nastajanja otpada,
- l) Mjere upravljanja otpadom prema najboljoj dostupnoj tehnologiji koja ne zahtijeva previsoke troškove,
- m) Mjere odvojenog sakupljanja i ponovnog korištenja otpada,
- n) Plan gradnje građevina namijenjenih skladištenju, obradi i/ili odlaganju otpada,
- o) Mjere sanacije otpadom onečišćenog okoliša i divljih odlagališta,
- p) Mjere nadzora i praćenja upravljanja otpadom,
- q) Edukacija i komunikacija sa javnošću,

- r) Izvori i iznosi finansijskih sredstava za provođenje pojedinih mjera i aktivnosti iz Plana,
- s) Rokovi za izvršenje pojedinih mjera iz Plana,
- t) Odgovornost za izvršavanje pojedinih mjera iz Plana.

(2) Plan upravljanja otpadom Kantona priprema Ministarstvo građenja, prostornog uređenja i zaštite okoline Kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo) u saradnji sa općinskim organima, operatorima za upravljanje otpadom, ekološkim udruženjima i udruženjima za zaštitu okoliša.

(3) Plan upravljanja otpadom Kantona donosi Skupština Kantona na prijedlog Vlade Kantona.

(4) Plan upravljanja otpadom Kantona donosi se na period od pet godina.

(5) Plan upravljanja otpadom Kantona mora biti usaglašen sa Strategijom upravljanja otpadom Federacije BiH i Federalnim planom upravljanja otpadom.

(6) Nadzor nad provedbom Plana upravljanja otpadom Kantona vrši Ministarstvo, koje je dužno jednom godišnje, do 30. juna tekuće godine za prethodnu godinu, podnositi Vladi Kantona izvještaj o izvršenju utvrđenih obaveza i učinkovitosti poduzetih mjera iz Plana upravljanja otpadom Kantona.

Član 15.

(Općinski plan upravljanja otpadom)

(1) Općinski plan upravljanja otpadom određuje mjere postupanja sa otpadom na području općine i posebno sadrži:

- a) Ocjenu postojećeg stanja u upravljanju i postupanju sa otpadom na području općine,
- b) Obaveze općine koje proizilaze iz Plana upravljanja otpadom Kantona,
- c) Vrstu, količinu i porijeklo otpada koji se proizvodi i koji se mora tretirati ili odložiti,
- d) Opće tehničke zahtjeve za postupanje sa otpadom na području općine,
- e) Ciljeve upravljanja otpadom,
- f) Programe o skupljanju opasnog otpada iz domaćinstva,
- g) Programe korištenja komponenti iz komunalnog otpada,
- h) Programe za smanjenje procenta biorazgradivog otpada i ambalažnog otpada u komunalnom otpadu,
- i) Programe za podizanje javne svijesti u upravljanju otpadom,
- j) Lociranje prostora i objekata za obavljanje određenih aktivnosti postupanja sa otpadom,
- k) Saradnja između općina u postizanju zadanih ciljeva,
- l) Odnosi između Kantona i općine u zajedničkom upravljanju otpadom i stvaranju uslova za organizovano obavljanje pojedinih aktivnosti upravljanja i postupanja sa otpadom,
- m) Plan uređenja lokacija za skupljanje komunalnog otpada,
- n) Mjere sanacije otpadom onečišćenog okoliša i divljih odlagališta na području općine,
- o) Mjere nadzora i praćenja upravljanja i postupanja sa otpadom,
- p) Izvori i iznosi finansijskih sredstava za provođenje pojedinih mjera i aktivnosti iz Plana,
- q) Rokovi za izvršenje pojedinih mjera i aktivnosti iz Plana,
- r) Odgovornost za izvršavanje pojedinih mjera iz Plana.

(2) Općinski plan upravljanja otpadom priprema općinski organ uprave nadležan za poslove upravljanja otpadom u suradnji sa drugim općinskim organima uprave, Ministarstvom , operatorima za upravljanje otpadom, drugim zainteresiranim subjektima i udruženjima za okoliš.

(3) Općinski plan upravljanja otpadom donosi Općinsko vijeće na prijedlog Općinskog načelnika.

(4) Općinski plan upravljanja otpadom donosi se na period od pet godina i identičan je sa rokovima donošenja i važenja Plana upravljanja otpadom Kantona.

(5) Općinski plan upravljanja otpadom mora biti usaglašen sa Planom upravljanja otpadom Kantona.

(6) Nadzor nad provedbom Općinskog plana upravljanja otpadom vrši Općinski načelnik , putem općinskog organa uprave nadležnog za poslove upravljanja otpadom, i dužan je da jednom godišnje, do 30. juna tekuće godine za prethodnu godinu, podnosi Općinskom vijeću izvještaj o izvršenju utvrđenih obaveza i učinkovitosti poduzetih mjera iz Općinskog plana upravljanja otpadom.

(7) Općinski plan upravljanja otpadom i izvještaj o izvršenju Plana dostavlja se Ministarstvu.

Član 16.

(Plan upravljanja otpadom operatora za upravljenje otpadom)

(1) Operatori za upravljenje otpadom, kojima je općina povjerila obavljanje jedne ili više aktivnosti upravljanja otpadom , dužni su da u okviru godišnjih planova poslovanja donesu i planove razvoja i obavljanja povjerenih aktivnosti upravljanja otpadom.

(2) Planovi razvoja i obavljanja povjerenih aktivnosti upravljanja otpadom iz prethodnog stava moraju biti usaglašeni sa Općinskim planom upravljanja otpadom.

(3) Općina daje saglasnost na dijelove planova poslovanja iz stava (1) ovog člana, koji se odnose na obavljanje povjerenih aktivnosti upravljanja otpadom.

Član 17.

(Sadržaj plana upravljanja otpadom operatora postrojenja)

(1) Operator postrojenja, za koja je prema Zakonu o zaštiti okoliša potrebna okolišna dozvola, izrađuje Plan o upravljanju otpadom koji sadrži:

- a) dokumentaciju o otpadu koji proizvodi preduzeće (porijeklo, vrste otpada u skladu sa listom otpada, sastav, količina).
- b) mjere koje se trebaju poduzeti radi sprečavanja proizvodnje otpada, posebno kada se radi o opasnom otpadu,
- c) odvajanje otpada, posebno opasnog otpada od druge vrste otpada i otpada koji će se ponovno koristiti,
- d) odlaganje otpada na deponiji,
- e) metode tretmana i/ili odlaganja.

- (2) Kod postojećih i novih postrojenja Plan o upravljanju otpadom se prilaže kao dodatak za dobijanje okolinske dozvole u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti okoliša.
- (3) Plan o upravljanju otpadom iz stava (1) ovog člana operator postrojenja ažurira svakih pet godina ili nakon promjene u radu postrojenja.
- (4) Plan o upravljanju otpadom iz stava (1) ovog člana dostavlja se Ministarstvu.

Član 18.
(Odgovorno lice za poslove upravljanja otpadom)

- (1) Operator postrojenja za koja je potrebna okolinska dozvola kao proizvođač mora odrediti lice odgovorno za poslove upravljanja otpadom.
- (2) Operator postrojenja dužan je obavijestiti Ministarstvo o imenovanju odgovornog lica iz stava (1) ovog člana.
- (3) Odgovorno lice iz stava (1) ovog člana dužno je da:
- a) izradi i ažurira Plan za upravljanje otpadom iz člana 17. ovog Zakona,
  - b) provede Plan za upravljanje otpadom,
  - c) predlaže mjere za poboljšanje prevencije, ponovnog korištenja i reciklaže otpada,
  - d) nadzire ispunjenje utvrđenih uslova za upravljanje otpadom i o tome izvještava operatora postrojenja.
- (4) Odgovornost lica iz stava (1) ovog člana ne oslobađa operatora postrojenja od finansijske i pravne odgovornosti za poštivanje zahtjeva za upravljanje otpadom.

Član 19.
(Planovi proizvođača otpada)

- (1) Proizvođači otpada koji u jednoj kalendarskoj godini proizvedu više od 100 tona neopasnog otpada ili više od 150 kilograma opasnog otpada dužni su izraditi plan postupanja sa otpadom.
- (2) Plan postupanja sa otpadom iz stava (1) ovog člana sadrži naročito podatke o:
- a) Vrstama, količinama i mjestu nastanka otpada,
  - b) Mjerama za sprečavanje ili smanjivanje nastajanja otpada i njegovu štetnost,
  - c) Načinu postupanja sa nastalim otpadom,
  - d) Otpadu kojeg proizvođač otpada sam privremeno skladišti, obrađuje, zbrinjava ili ga predaje operatorima za upravljanje otpadom,
  - e) Svojim građevinama za skladištenje, obradu i odlaganje otpada.
3. Plan postupanja sa otpadom iz stava (1) ovog člana donosi se na period od dvije godine.
4. Plan postupanja sa otpadom iz stava (1) ovog člana mora biti usaglašen sa Planom upravljanja otpadom Kantona i Općinskim planom upravljanja otpadom.
5. Plan postupanja sa otpadom iz stava (1) ovog člana dostavlja se Ministarstvu i općinskom organu uprave nadležnom za poslove upravljanja otpadom.

IV DOZVOLA ZA UPRAVLJANJE OTPADOM

Član 20.

(Nadležni organi za poslove upravljanja otpadom)

(1) Poslove upravljanja otpadom iz nadležnosti Kantona vrši Ministarstvo.

(2) Poslove upravljanja otpadom iz nadležnosti općine vrši općinski organ uprave nadležan za poslove upravljanja otpadom.

Član 21.

(Dozvola za upravljanje otpadom)

(1) Za obavljanje aktivnosti upravljanja otpadom i njegovog odlaganja potrebno je pribaviti dozvolu za upravljanje otpadom, osim ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(2) Dozvola iz stava (1) ovog člana ne isključuje pribavljanje urbanističke saglasnosti, odobrenja za građenje i dozvola utvrđenih posebnim propisima.

(3) Dozvola iz stava (1) ovog člana nije potrebna u slijedećim slučajevima:

- a) prikupljanje i prevoz otpada unutar lokacije proizvođača otpada,
- b) prevoz otpada između različitih postrojenja ili lokacija istog proizvođača izuzev opasnog otpada,
- c) prevoz otpada koji vrši sam proizvođač otpada sa svojim vlastitim prevoznim sredstvima do lokacije ili postrojenja za tretman otpada, u slučaju malih količina ne većih od 100 kg po jednom prevozu, izuzev opasnog otpada,
- d) vraćanje ambalaže ili korištenih proizvoda od proizvođača proizvoda.

(4) Za prikupljanje i prevoz otpada građana koji je ograničen samo na vlastiti otpad proizveden u domaćinstvima nije potrebna dozvola iz stava (1) ovog člana ukoliko nije drugačije određeno posebnim propisom.

(5) Izdavanje dozvole za aktivnosti male privrede u upravljanju otpadom uređeno je odredbama Pravilnika o izdavanju dozvole za aktivnosti male privrede u upravljanju otpadom („Sl.novine F BiH“ br. 9/05).

Član 22.

(Zahtjev za dobijanje dozvole)

(1) Zahtjev za dobijanje dozvole za obavljanje određenih aktivnosti upravljanja otpadom i njegovog odlaganja podnosi se Ministarstvu.

(2) zahtjev za dobijanje dozvole iz stava (1) ovog člana mora sadržavati slijedeće:

- a) podatke o podnosiocu zahtjeva i operatoru kada se radi o različitim licima,
- b) opis vrste i ukupne količine otpada –ulazak i izlazak,
- c) opis očekivanih uticaja na okoliš,
- d) predloženi ili stvarni kapacitet postrojenja ili lokacije,
- e) opis postrojenja ili lokacije, uključujući karakteristike okoliša,
- f) predloženi ili postojeći tretman,
- g) predložene ili postojeće metode za sprečavanje i smanjenje zagađivanja,

- h) predložene ili postojeće aktivnosti, praćenje i plan kontrole,
- i) predloženi plan za aktivnosti zatvaranja i postupke nakon zatvaranja,
- j) finansijske i druge garancije od strane podnosioca zahtjeva.

(3) Dozvola iz člana 21. stav (1) ovog Zakona neće se izdati ako:

- a) projekat nije u skladu sa pravnim, okolinskim i zdravstvenim zahtjevima,
- b) podnosilac zahtjeva, odnosno operator nema tehničkih eksperata za upravljanje postrojenjima ili lokacijama,
- c) nije osiguran tehnički i profesionalni razvoj i obuka osoblja,
- d) nisu poduzete neophodne mjere sprečavanja nesreća i ograničenja njihovih posljedica,
- e) nije osigurana odgovarajuća finansijska ili druga garancija,
- f) projekt nije u skladu sa Kantonalnim i općinskim planom upravljanja otpadom.

Član 23.

(Sadržaj dozvole za upravljanje otpadom)

(1) Dozvola iz člana 21. stav (1) ovog Zakona sadrži:

- a) vrstu i količinu otpada koji se treba tretirati i/ili odložiti ,
- b) opće tehničke zahtjeve za rad, monitoring i sisteme praćenja,
- c) metode tretmana,
- d) mjere predostrožnosti koje se trebaju preduzeti,
- e) podatke o porijeklu, odredištu i tretmanu otpada, te vrste i količine takvog otpada,
- f) period na koji se dozvola daje.

(2) Dozvola se izdaje na period od pet godina i može se produžiti za isti vremenski period ukoliko se ne promijene uslovi pod kojima je dozvola izdata.

Član 24.

(Postupanje po žalbi na izdate dozvole za upravljanje otpadom)

(1) Protiv rješenja Ministarstva po zahtjevu za izdavanje dozvole za upravljanje otpadom može se izjaviti žalba, u skladu sa Zakonom.

(2) Žalba iz stava (1) ovog člana izjavljuje se Federalnom ministarstvu okoliša i turizma, a podnosi se putem Ministarstva.

Član 25.

(Financijske garancije)

(1) Financijske i druge garancije za pokrivanje rizika od mogućih šteta, sanacije i postupaka nakon zatvaranja operatori za upravljanje otpadom koji dobiju dozvolu za upravljanje otpadom uplaćuju u Kantonalni fond za zaštitu okoliša, osnovanom u skladu sa odredbama člana 101. Zakona o zaštiti okoliša („Sl.novine F BiH“ broj 33/03).

(2) Financijska garancija mora biti srazmjerna količini otpada, očekivanim troškovima i pojavi rizika.

- (3) Financijska garancija, ili dio garancije, za rad deponije važi sve dok je potrebna, a najmanje 30 godina nakon zatvaranja deponije.
- (4) Način utvrđivanja osnovice i visine financijske garancije regulisat će svojim propisom Ministarstvo.

V OBAVLJANJE DJELATNOSTI I AKTIVNOSTI UPRAVLJANJA OTPADOM

Član 26.

(Osiguranje provođenja mjera postupanja s otpadom)

- (1) Kanton i općine osiguravaju provođenje mjera postupanja s otpadom na području Kantona.
- (2) Kanton osigurava provođenje mjera postupanja sa industrijskim otpadom, ambalažnim otpadom, građevinskim otpadom i opasnim otpadom.
- (3) Općine osiguravaju provođenje mjera postupanja sa komunalnim otpadom, neopasnim otpadom, inertnim otpadom i krupnim otpadom.
- (4) Općine se mogu dogovoriti da pojedine aktivnosti postupanja otpadom iz stava (3) ovog člana osiguravaju i organizuju na međuopćinskom, odnosno kantonalnom nivou, zaključivanjem sporazuma o zajedničkom upravljanju otpadom na području Kantona.

Član 27.

(Aktivnosti u postupanju sa komunalnim otpadom)

Aktivnosti u postupanju sa komunalnim otpadom su:

- a) Odlaganje komunalnog i njemu sličnog otpada od strane korisnika usluga skupljanja i odvoza komunalnog otpada u posude i kontejnere smještene na prostorima za skupljanje miješanog komunalnog otpada i prostorima za skupljanje izdvojenog komunalnog otpada (reciklažni otoci),
- b) Skupljanje i transport miješanog komunalnog otpada vozilima za skupljanje otpada od prostora za skupljanje miješanog komunalnog otpada do najbliže pretovarne stanice, odnosno do međuopćinske-regionalne deponije otpada, ukoliko je ona bliža mjestu skupljanja otpada od najbliže pretovarne stanice,
- c) Skupljanje i transport izdvojenog komunalnog otpada vozilima za skupljanje izdvojenog komunalnog otpada od prostora za skupljanje izdvojenog komunalnog otpada (reciklažni otoci) do reciklažnog dvorišta,
- d) Transport otpada specijalnim vozilima za daljinski transport otpada od pretovarnih stanica do međuopćinske –regionalne deponije radi obrade i konačnog odlaganja,
- e) Razvrstavanje i privremeno skladištenje izdvojenog komunalnog otpada na reciklažnom dvorištu,
- f) Predaja izdvojenog komunalnog otpada, privremeno skladištenog na reciklažnom dvorištu, ovlaštenim skupljačima ili obrađivačima na daljnju obradu, odnosno ponovno korištenje,
- g) Obrada i konačno odlaganje otpada na međuopćinskoj –regionalnoj deponiji otpada.

Član 28.
(Upravljanje komunalnim otpadom)

(1) Komunalni otpad se skuplja, prevozi, obrađuje i odlaže u skladu sa Federalnim Zakonom o upravljanju otpadom, Kantonalnim Zakonom o komunalnim djelatnostima, ovim Zakonom i propisima donesenim na osnovu tih zakona.

(2) Proizvođači komunalnog i njemu sličnog otpada, domaćinstva i pravna lica, obavezni su da vrše izdvajanje korisnih komponenti komunalnog otpada radi reciklaže.

(3) Način skupljanja, transporta, obrade i ponovnog korištenja izdvojenih korisnih komponenti komunalnog otpada reguliše pravilnikom Ministarstvo.

(4) Uslove za skupljanje izdvojenih korisnih komponenti komunalnog otpada obezbjeđuje općina, odnosno operator kojem je općina povjerila obavljanje te aktivnosti upravljanja otpadom.

(5) Odlukom općine, na osnovu Kantonalnog Zakona o komunalnim djelatnostima, urediće se način postupanja sa komunalnim i njemu sličnim otpadom, a naročito:

- a) područja općine koja pokriva operator upravljanja komunalnim otpadom ,
- b) osnovni uslovi za osiguranje rada operatora, uključujući i metode skupljanja otpada,
- c) obavezu i način skupljanja izdvojenih korisnih komponenti komunalnog otpada,
- d) učestalost skupljanja, prava i obaveze proizvođača komunalnog otpada,
- e) način korištenja usluga operatora upravljanja komunalnim otpadom za proizvođače otpada koji nisu domaćinstva,
- f) tehnički i drugi uslovi i zahtjevi koji se odnose na rad operatora za skupljanje, transport, obradu i odlaganje komunalnog otpada,
- g) određivanje lokacije za postrojenja, objekte i druge prostore na kojima se obavljaju aktivnosti postupanja sa komunalnim otpadom,
- h) način utvrđivanja visine naknade za pružanje usluga postupanja sa komunalnim otpadom, koji osigurava pouzdan, kontinuiran i prihvatljiv način rada operatora za upravljanje komunalnim otpadom, na principu samoodrživosti, te adekvatne uslove plaćanja naknade ,
- i) uslovi za pronalaženje i tretiranje nezakonito odloženog komunalnog otpada,
- j) preventivne mjere i mjere kontrole odlaganja otpada,
- k) vrste kaznenih odredbi i stimulativnih mjera u postupanju sa komunalnim otpadom.

(6) Odlukom iz stava (5) ovog člana propisat će se i način iznošenja, skupljanja, prevoza i odlaganja krupnog otpada koji nije moguće odložiti u kontejnere za skupljanje komunalnog otpada.

(7) Komunalni i njemu slični otpad odlaže se u skladu sa općinskim planom upravljanja otpadom i odlukom općine iz stava (5) ovog člana.

(8) Opasan otpad skupljen u domaćinstvu odlaže se u skladu sa općinskim planom upravljanja otpadom, odnosno članom 15 stav (1) tačka f) ovog Zakona.

Član 29.
(Nosioći aktivnosti u postupanju sa komunalnim otpadom)

(1) Aktivnosti u postupanju sa komunalnim otpadom iz člana 27. tačke a) ovog Zakona obavljaju korisnici komunalnih usluga skupljanja i odvoza komunalnog otpada u skladu sa odredbama Kantonalnog Zakona o komunalnim djelatnostima i općinske odluke iz člana 28. stav (5) ovog Zakona.

(2) Aktivnosti u postupanju sa komunalnim otpadom iz člana 27. tačka b) do g) ovog Zakona obavljaju operatori za upravljanje otpadom, pravna ili fizička lica, kojima je općina povjerila obavljanje jedne ili više aktivnosti u postupanju sa komunalnim otpadom, u skladu sa odredbama Federalnog Zakona o upravljanju otpadom, ovog Zakona, Kantonalnog Zakona o komunalnim djelatnostima i općinskih propisa iz oblasti upravljanja otpadom i komunalnih djelatnosti donesenih na osnovu navedenih zakonskih propisa.

Član 30.
(Obavljanje aktivnosti u postupanju sa komunalnim otpadom na međuopćinskom-kantonalnom nivou)

(1) Aktivnost u postupanju sa komunalnim otpadom iz člana 27. tačka g) ovog Zakona, obrada i konačno odlaganje otpada na međuopćinskoj –regionalnoj deponiji otpada, organizuje se na međuopćinskom nivou i obavezna je za sve općine Kantona.

(2) Općine mogu odlučiti da se i druge aktivnosti u postupanju sa komunalnim otpadom iz člana 29. stav (2) ovog Zakona organizuju i obavljaju na međuopćinskom nivou.

(3) U slučajevima iz stava (1) i (2) ovog člana općine i Kanton zaključuju Sporazum o zajedničkom upravljanju i postupanju sa komunalnim otpadom na području Kantona, kojim se uređuju i definišu međusobni odnosi, prava i obaveze, oblici i načini saradnje između općina i Kantona u zajedničkom upravljanju i postupanju sa komunalnim otpadom na području Kantona.

Član 31.
(Postupanje sa otpadom od strane Kantona)

(1) Aktivnosti u postupanje sa otpadom iz člana 26. stav (2) i člana 30. ovog Zakona obavljaju operatori za upravljanje otpadom, pravna ili fizička lica, kojima Kanton povjeri obavljanje tih aktivnosti.

(2) Postupak za dodjelu obavljanja aktivnosti iz stava (1) ovog člana vrši se u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

(3) Način obavljanja aktivnosti u postupanju sa otpadom iz člana 26. stava (2) ovog Zakona, za svaku vrstu otpada, pravilnikom propisuje Ministarstvo.

Član 32.
(Troškovi postupanja sa otpadom)

- (1) Troškovi postupanja sa otpadom obračunavaju se prema količini i karakteristikama otpada, te prema kvadraturi prostora koji zagađivač koristi, u skladu sa načelom „zagađivač“ plaća.
- (2) Općina svojim aktom, u skladu sa odredbama Kantonalnog Zakona o komunalnim djelatnostima, utvrđuje jedinicu mjere i propisuje način formiranja cijena aktivnosti u postupanju sa komunalnim otpadom.
- (3) Vlada Kantona svojim aktom utvrđuje jedinicu mjere i propisuje način formiranja cijena aktivnosti u postupanju sa otpadom iz člana 26. stav (2) ovog Zakona.

Član 33.
(Prostori i objekti na kojima se obavljaju aktivnosti postupanja sa komunalnim otpadom)

- (1) Aktivnosti postupanja sa komunalnim otpadom mogu se obavljati samo na prostorima i objektima izgrađenim za te namjene.
- (2) U prostore i objekte na kojima se obavljaju pojedine aktivnosti postupanja sa komunalnim otpadom spadaju:
  - a) Prostori za skupljanje miješanog komunalnog otpada,
  - b) Prostori za skupljanje izdvojenog komunalnog otpada (reciklažni otoci),
  - c) Pretovarne stanice,
  - d) Objekti za privremeno skladištenje otpada,
  - e) Objekti za obradu otpada,
  - f) Reciklažna dvorišta,
  - g) Deponije za konačno odlaganje otpada.
- (3) Lokacije za izgradnju prostora i objekata namijenjenih za pojedine aktivnosti postupanja sa komunalnim otpadom utvrđuje se u odgovarajućim dokumentima prostornog uređenja.
- (4) Izgradnju i opremanje prostora i objekata za aktivnosti postupanja sa komunalnim otpadom obezbjeđuju Kanton, općina i operatori za upravljanje komunalnim otpadom, svako u okviru svoje nadležnosti.

Član 34.
(Otpadom onečišćene površine i divlja odlagališta otpada)

- (1) Općinski organ uprave nadležan za poslove upravljanja otpadom dužan je izraditi popis otpadom onečišćenih površina i divljih odlagališta otpada na području općine.
- (2) Na osnovu popisa iz stava (1) ovog člana, Općinsko vijeće je dužno donijeti plan sanacije onečišćenih površina i divljih odlagališta na području općine.

(3) Sredstva za realizaciju plana sanacije iz stava (2) ovog člana obezbjeđuju se u budžetu Općine.

Član 35. (Opasni otpad)

(1) Opasni otpad se mora odvojeno skupljati.

(2) Opasni otpad se ne smije prevoziti sa drugim vrstama otpada.

(3) Operator za skupljanje i prevoz opasnog otpada dužan je dostaviti opasni otpad obrađivaču otpada u stanju u kakvom ga je primio od proizvođača ili vlasnika opasnog otpada.

(4) Pravno i fizičko lice koje se bavi aktivnostima privremenog skladištenja opasnog otpada može isti skladištiti najduže 12 mjeseci, na strogo kontroliranim i u skladu sa propisom opremljenim prostorima.

(5) Na prevoz opasnog otpada primjenjuju se propisi koji se odnose na prevoz opasnih materijala.

Član 36. (Neopasni otpad)

(1) Neopasni otpad čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti mora se odvojeno skupljati i skladištiti.

(2) Otpad iz stava (1) ovog člana izuzetno se može tretirati, odnosno odložiti sa ostalim otpadom, ako je to ekonomski opravdano i nije štetno za okoliš, uz saglasnost Ministarstva.

Član 37. (Ostale vrste otpada)

(1) Industrijski, ambalažni, građevinski, električni i elektronički otpad, otpadna vozila i otpadne gume moraju se posebno skupljati, označavati i u najvećoj mjeri reciklirati.

(2) Proizvođači i vlasnici otpada i operatori za upravljanje otpadom iz stava (1) ovog člana dužni su da u obavljanju aktivnosti sakupljanja, skladištenja, prevoza, recikliranja, obrađivanja i odlaganja otpada iz stava (1) ovog člana postupaju u skladu sa provedbenim propisima donesenim na osnovu odredaba člana 58. stav (8) i (9) Zakona o upravljanju otpadom („Službene novine F BiH“, br. 33/03 i 72/09).

Član 38.

(Obaveze proizvođača i vlasnika opasnog i ostalih vrsta otpada)

- (1) Proizvođač i vlasnik opasnog otpada, industrijskog otpada, ambalažnog otpada, građevinskog otpada, električnog i elektroničnog otpada, otpadnih vozila i otpadnih guma dužan je operatoru za skupljanje, prevoz i/ili obradu otpada predati prateći list s podacima o vrsti, mjestu nastanka, količini i načinu pakiranja otpada.
- (2) Proizvođač i vlasnik otpada iz stava (1) ovog člana odgovoran je za tačnost podataka navedenih u pratećem listu.
- (3) Operator za skupljanje, prevoz i obradu otpada ne smije preuzeti otpad iz stava (1) ovog člana bez uredno popunjenog i ovjerenog pratećeg lista.
- (4) Operator za skupljanje, prevoz i obradu otpada dužan je provjeriti da li podaci u pratećem listu odgovaraju vrsti otpada iz stava (1) ovog člana koji se preuzima.
- (5) Po jedan primjerak pratećeg lista iz stava (1) ovog člana operator je dužan dostaviti proizvođaču i vlasniku otpada i Ministarstvu.

Član 39.

(Izveštaj o svojstvima opasnog otpada)

- (1) Proizvođač opasnog otpada dužan je uz prateći list predati operatoru za skupljanje, prevoz i/ili obradu opasnog otpada i izvještaj o ispitivanju fizikalnih i hemijskih svojstava otpada u slučajevima:
  - a) Ako je sastav opasnog otpada nepoznat,
  - b) Ako je količina opasnog otpada veća od jedne tone.
- (2) Ako je količina opasnog otpada poznatog sastava manja od 1 tone, proizvođač opasnog otpada poznatog sastava dužan je uz prateći list predati operatoru za skupljanje, prevoz i/ili obradu opasnog otpada ovjerenu izjavu o fizikalnim i hemijskim svojstvima otpada.
- (3) Operator za skupljanje i/ili prevoz opasnog otpada dužan je uz prateći list predati operatoru za obradu opasnog otpada izvještaj o ispitivanju fizikalnih i hemijskih svojstava otpada, odnosno izjavu o fizikalnim i hemijskim svojstvima otpada, iz stava (1) i (2) ovog člana.

Član 40.

(Ispitivanje svojstava otpada)

Ispitivanje fizikalnih i hemijskih svojstava otpada mogu vršiti laboratoriji koji su za to stručno i tehnički osposobljeni i posjeduju odobrenje u skladu sa posebnim propisom.

Član 41.
(Evidencija o otpadu)

- (1) Proizvođač i vlasnik otpada dužan je voditi evidenciju o količinama i vrsti otpada, u skladu sa katalogom otpada utvrđenim odredbama Pravilnika o kategorijama otpada sa listama („Sl.novine F BiH“ broj 9/05).
- (2) Proizvođač i vlasnik otpada koji vrši obradu i odlaganje otpada, pored podataka iz stava (1) ovog člana, vodi i evidenciju o načinu upravljanja i postupanja sa otpadom, porijeklu i mjestu ili lokaciji odlaganja otpada.
- (3) Evidenciju o komunalnom otpadu vodi operator kojem je općina povjerila obavljanje djelatnosti skupljanja, prevoza i odlaganja komunalnog otpada.
- (4) Fizičko ili pravno lice koje koristi otpad radi ponovne upotrebe i reciklaže nije dužno da vodi evidenciju o otpadu iz stava (1) ovog člana.
- (5) Evidencija iz stava (1) ovog člana vodi se u formi:
  - a) Djelovodnika otpada, koji sadrži podatke za svaku vrstu otpada odvojeno
  - b) Obrasca o transportu otpada.
- (6) Ministarstvo svojim propisom utvrđuje oblik, sadržaj i način popunjavanja evidencije iz stava (5) ovog člana.
- (7) Podatke iz evidencije o otpadu lica iz stava (1), (2) i (3) ovog člana dostavljaju općinskom organu uprave nadležnom za poslove upravljanja otpadom dvaput godišnje i to do 15. jula za prvu polovinu tekuće godine i do 15. januara za prethodnu godinu.

Član 42.
(Registar podataka o otpadu)

- (1) Općinski organ uprave nadležan za poslove upravljanja otpadom vodi registar podataka o proizvodnji otpada, upravljanju i postupanju sa otpadom, te priprema zbirni izvještaj koji dostavlja Ministarstvu do 31. januara tekuće godine za proteklu godinu.
- (2) Sadržaj i način vođenja registra i sadržaj i formu izvještaja iz stava (1) ovog člana propisuje svojim aktom Ministarstvo.
- (3) Ministarstvo vodi zbirni registar podataka o proizvodnji otpada, upravljanju i postupanju sa otpadom i izdatim dozvolama za upravljanje otpadom za cijeli Kanton.
- (4) Registar iz stava (3) ovog člana je dio informacionog sistema zaštite okoliša.
- (5) Uvid u podatke registara iz stava (1) i (3) ovog člana je slobodan.

Član 43.
(Odgovornost u upravljanju otpadom i aktivnostima)

Na obavljanje pojedinih aktivnosti u upravljanju i postupanju sa otpadom od strane proizvođača ili vlasnika otpada i operatora pojedinih vrsta i aktivnosti otpada primjenjuju se uslovi i zahtjevi o odgovornosti u upravljanju otpadom i aktivnostima utvrđeni odredbama člana 15. do člana 37. Zakona o upravljanju otpadom Federacije BiH („Službene novine F BiH“, broj 33/03).

VI FINANSIRANJE DJELATNOSTI UPRAVLJANJA OTPADOM

Član 44.
(Sredstva za finansiranje djelatnosti upravljanja otpadom)

Sredstva za finansiranje obavljanja djelatnosti upravljanja otpadom obezbjeđuje se iz:

- a) Budžeta općina,
- b) Budžeta Kantona,
- c) Kantonalnog fonda za zaštitu okoliša,
- d) Sredstava osiguranih posebnim zakonima,
- e) Kreditnih sredstava,
- f) Sredstava međunarodne pomoći,
- g) Donacija,
- h) Cijena za usluge operatora za upravljenje otpadom,
- i) Ostalih sredstava u skladu sa Zakonom.

Član 45.
(Sredstva za finansiranje izgradnje objekata za zbrinjavanje komunalnog otpada)

Sredstva za izgradnju objekata za zbrinjavanje komunalnog otpada obezbjeđuju se iz:

- a) Budžeta općina ,
- b) Budžeta Kantona,
- c) Kantonalnog fonda za zaštitu okoliša
- d) Kreditnih sredstava,
- e) Sredstava međunarodne pomoći,
- f) Donacija,
- g) Ostalih sredstava u skladu sa Zakonom.

Član 46.
(Sredstva za finansiranje izgradnje objekata za zbrinjavanje industrijskog, ambalažnog, građevinskog i opasnog posebnog otpada)

Sredstva za finansiranje izgradnje objekata za zbrinjavanje industrijskog, ambalažnog, građevinskog i opasnog posebnog otpada obezbjeđuju se iz:

- a) Budžeta Kantona,
- b) Budžeta općina,
- c) Sredstava proizvođača i vlasnika otpada,
- d) Kantonalnog fonda za zaštitu okoliša,
- e) Kreditnih sredstava,
- f) Donacija,
- g) Ostalih sredstava u skladu sa Zakonom,

Član 47.

(Sredstva za finansiranje obavljanja aktivnosti u postupanju sa otpadom)

Sredstva za finansiranje obavljanja aktivnosti u postupanju sa svim vrstama otpada obezbjeđuju operatori aktivnosti u postupanju sa otpadom iz cijena usluga u postupanju sa otpadom koju plaćaju korisnici tih usluga, odnosno zagađivači u skladu sa Federalnim Zakonom o upravljanju otpadom, ovim Zakonom, Kantonalnim Zakonom o komunalnim djelatnostima i propisima i aktima donesenih na osnovu tih Zakona.

VII- NADZOR

Član 48.

(Upravni nadzor)

Upravni nadzor nad provođenjem ovog Zakona vrši Ministarstvo.

Član 49.

(Inspeksijski nadzor)

- (1) Inspeksijski nadzor nad provođenjem ovog Zakona, drugih propisa i općih akata iz oblasti upravljanja otpadom vrše kantonalna i općinska inspekcija, svaka u okviru svoje nadležnosti.
- (2) Inspeksijski nadzor nad vršenjem poslova koji su u nadležnosti Kantona vrši kantonalna inspekcija za zaštitu okoliša organizovana unutar Kantonalne uprave za inspeksijske poslove.
- (3) Inspeksijski nadzor nad vršenjem poslova koji su u nadležnosti općine vrši općinski komunalni inspektor.

Član 50.

(Obavljanje poslova inspeksijskog nadzora)

- (1) U obavljanju poslova inspeksijskog nadzora kantonalni inspektor za zaštitu okoliša nadzire:

- a) proizvođača i vlasnika otpada,
- b) rad operatora za upravljanje otpadom,
- c) vođenje evidencija i registra o otpadu i dostavljanje izvještaja i podataka,
- d) provođenje mjera i aktivnosti postupanja sa otpadom utvrđenih procjenom uticaja na okoliš,
- e) prostore, objekte i uređaje na kojima se obavljaju aktivnosti postupanja sa otpadom,
- f) rad operatora koji obavlja djelatnost postupanja sa opasnim otpadom.

(2) U obavljanju poslova inspekcijskog nadzora općinski komunalni inspektor nadzire:

- a) proizvođača i vlasnika komunalnog otpada,
- b) rad operatora za upravljanje komunalnim otpadom, osim aktivnosti u postupanju sa komunalnim otpadom koje se, u skladu sa odredbama ovog Zakona, obavljaju na međuopćinskom – kantonalnom nivou,
- c) vođenje evidencije o komunalnom otpadu i dostavljanje podataka,
- d) provođenje mjera i aktivnosti postupanja sa komunalnim otpadom,
- e) prostore i objekte za skupljanje i privremeno skladištenje komunalnog otpada,
- f) provođenje odredaba Kantonalnog Zakona o komunalnim djelatnostima, u dijelu koji se odnosi na oblast upravljanja otpadom, kao i općinske odluke donesene na osnovu tog Zakona.

Član 51. (Ovlaštenja inspektora)

(1) U obavljanju poslova inspekcijskog nadzora kantonalni inspektor za zaštitu okoliša ima pravo i ovlašten je da:

- a) uđe na lokaciju, u postrojenja i poslovne prostorije operatora za upravljanje otpadom i proizvođača otpada, ukoliko ovaj vrši određene aktivnosti u postupanju sa otpadom,
- b) zahtjeva od svih pravnih i fizičkih lica, operatora za upravljanje otpadom i proizvođača otpada, da stave na raspolaganje sve potrebne podatke, dokumentaciju i informacije,
- c) zatraži i pregleda isprave na osnovu kojih se može utvrditi identitet odgovornog lica u pravnom licu,
- d) zaustavi prevoz otpada,
- e) otvori kontejnere sa otpadom,
- f) uzme uzorke iz otpada,
- g) vizuelno evidentira činjeničnu situaciju(video, slike itd),
- h) zahtjeva preduzimanje svih neophodnih mjera radi usklađivanja aktivnosti sa uslovima iz dozvole za upravljanje otpadom i posebnih propisa,
- i) zaustavi aktivnosti ako su u opasnosti okoliš i ljudsko zdravlje,
- j) preduzme i druge mjere u skladu sa ovim Zakonom, Federalnim Zakonom o upravljanju otpadom i propisima donesenih na osnovu tih zakona.

(2) U obavljanju poslova inspekcijskog nadzora općinski komunalni inspektor ima pravo i ovlašten je da:

- a) kontroliše da li se komunalna djelatnost skupljanja i tretiranja komunalnog otpada obavlja na način utvrđen ovim Zakonom, Federalnim Zakonom o upravljanju otpadom i Kantonalnim zakonom o komunalnim djelatnostima i propisima donesenim na osnovu tih Zakona,
- b) uđe na lokaciju i prostore, postrojenja i poslovne prostorije operatora za upravljanje komunalnim otpadom, osim aktivnosti koje se obavljaju na međuopćinskom, kantonalnom nivou,
- c) zahtjeva od svih pravnih i fizičkih lica operatora za upravljanje komunalnim otpadom da stave na raspolaganja sve potrebne podatke, dokumentaciju i informacije,
- d) zatraži i pregleda isprave na osnovu kojih se može utvrditi identitet odgovornog lica u pravnom licu,
- e) zaustavi prevoz komunalnog otpada,
- f) uzme uzorke iz komunalnog otpada,
- g) vizuelno evidentira činjenično stanje (video,slike, itd),
- h) zahtjeva preduzimanje svih neophodnih mjera od strane operatora za komunalni otpad radi usklađivanja aktivnosti sa uslovima iz dozvole za upravljanje komunalnim otpadom i posebnih propisa,
- i) zaustavi aktivnosti upravljanja komunalnim otpadom ako su opasne po okoliš i zdravlje ljudi,
- j) preduzme i druge mjere u skladu sa ovim Zakonom, Federalnim Zakonom o upravljanju otpadom, Kantonalnim Zakonom o komunalnim djelatnostima i propisama donesenih na osnovu tih zakona.

(3) O izvršenom inspekcijskom pregledu inspektor će sačiniti zapisnik.

(4) Zapisnik o inspekcijskom pregledu potpisuju inspektor i predstavnik ili radnik operatora za upravljanje otpadom.

(5) Jedan primjerak zapisnika predaje se operatoru za upravljanje otpadom kod kojeg se vrši inspekcijski pregled.

Član 52.

(Poduzimanje upravnih mjera od strane inspektora)

(1) Nakon izvršenog inspekcijskog pregleda inspektor rješenjem naređuje izvršenje određenih mjera i radnji a naročito:

- a) određuje posebne uslove za budući rad,
- b) propisuje posebne mjere koje se trebaju preduzeti, određuje rok za preduzimanje mjera,
- c) naređuje obustavu rada dok se uslovi ili zahtjevi ne ispune,
- d) izriče novčanu kaznu ili druge mjere zbog kršenja uslova propisanih dozvolom za upravljanje otpadom,
- e) naređuje zatvaranje postrojenja ako se aktivnosti ne mogu izvoditi bez štete po okoliš i ljudsko zdravlje,
- f) naređuje otklanjanje uzroka štete i vraćanje okoliša u prvobitno stanje.

(2) Ako u vršenju inspekcijskog nadzora inspektor utvrdi da će budući rad ili proizvodnja prouzrokovati neposrednu opasnost, žalba na rješenje inspektora ne odlaže njegovo izvršenje.

Član 53.
(Organi nadležni za rješavanje po žalbama)

(1) Žalba protiv rješenja i zaključka o dozvoli izvršenja kantonalnog inspektora za zaštitu okoliša, donesenog na osnovu ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona izjavljuje se rukovodiocu Kantonalne uprave za inspeksijske poslove.

(2) Žalba protiv rješenja i zaključka o dozvoli izvršenja općinskog komunalnog inspektora, donesenog na osnovu ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona izjavljuje se kantonalnom komunalnom inspektorom organiziranom unutar Kantonalne uprave za inspeksijske poslove.

(3) Žalba protiv rješenja i zaključka o dozvoli izvršenja općinskog komunalnog inspektora, donesenog na osnovu općinskih propisa, izjavljuje se općinskom organu uprave određenim propisom općine.

Član 54.
(Primjena Zakona o upravnom postupku)

U vršenju svojih ovlaštenja inspektori primjenjuju odredbe Zakona o upravnom postupku.

VIII KAZNENE ODREDBE

Član 55.
(Novčane kazne za prekršaje)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:

- a) kao proizvođač i vlasnik opasnog i ostalih vrsta otpada ne preda operatoru za skupljanje, prevoz i/ili obradu otpada prateći list sa podacima o otpadu (član 38.stav(1)),
- b) kao proizvođač I vlasnik otpada navede netačne podatke u pratećem listu (član 38.stav (2)),
- c) kao operator za skupljanje, prevoz i obradu otpada preuzme od proizvođača otpada, otpad bez uredno popunjenog i ovjerenog pratećeg lista (član 38.stav (3)),
- d) kao operator za skupljanje, prevoz i obradu otpada ne provjeri da li podaci u pratećem listu odgovaraju vrsti otpada koji se preuzima (član 38.stav (4)),
- e) kao operator za skupljanje, prevoz i obradu otpada ne dostavi po jedan primjerak pratećeg lista proizvođaču otpada I Ministarstvu (član 38.stav (5)),
- f) kao proizvođač opasnog otpada uz prateći list ne preda operatoru za skupljanje, prevoz i/ili obradu opasnog otpada i izvještaj o ispitivanju fizikalnih I kemijskih svojstava otpada (član 39.stav (1)),
- g) kao proizvođač opasnog otpada koji predaje količinu opasnog otpada poznatog sastava manju od jedne tone uz prateći list ne preda operatoru za skupljanje, prevoz i/ili

- obradu opasnog otpada i ovjerenu izjavu o fizikalnim i kemijskim svojstvima otpada (član 39.stav (2)),
- h) kao operator za skupljanje i/ili prevoz opasnog otpada uz prateći list ne preda operatoru za obradu opasnog otpada i izvještaj o ispitivanju fizikalnih i hemijskih svojstava otpada, odnosno izjavu o fizikalnim i hemijskim svojstvima otpada (član 39.stav (3)),
  - i) kao proizvođač i vlasnik otpada ne vodi evidenciju o količinama i vrsti otpada, u skladu sa Pravilnikom o kategorijama otpada sa listama (član 41.stav(1)),
  - j) kao proizvođač i vlasnik otpada koji vrši obradu i odlaganje otpada, pored evidencije o količinama i vrsti otpada, ne vodi i evidenciju o načinu upravljanja i postupanja sa otpadom (član 41. stav (2)),
  - k) kao operator za komunalni otpad ne vodi evidenciju o komunalnom otpadu (član 41. stav(3)),
  - l) kao proizvođač i vlasnik otpada, odnosno operator za komunalni otpad ne dostavlja općinskom organu uprave nadležnom za poslove upravljanja otpadom podatke iz evidencije o otpadu (član 41.stav (7)),
  - m) kao proizvođač otpada, odnosno operator za upravljanje otpadom onemogućiti rad inspektora u okviru njegovih ovlaštenja (član 51.stav(1) i (2)).
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i fizičko lice, proizvođač otpada, odnosno operator za upravljanje otpadom novčanom kaznom od 300,00 KM do 1.500,00 KM.

Član 56.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:
- a) sa otpadom postupa suprotno odredbama član 4. ovog Zakona (član 4.),
  - b) kao proizvođač otpada koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz domaćinstva ne vrši izdvajanje korisnih komponenti otpada radi reciklaže (član 28.stav(2)),
  - c) prilikom postupanja sa otpadom ne izdvoji opasni otpad (član 35. stav(1)),
  - d) vrši prevoz opasnog otpada zajedno sa drugim vrstama otpada (član 35.stav(2)),
  - e) kao operator za skupljanje i prevoz opasnog otpada ne dostavi opasni otpad obrađivaču otpada u stanju u kakvom ga je primio od proizvođača ili vlasnika otpada (član 35. stav(3)),
  - f) privremeno skladištenje opasnog otpada unutar poslovnog prostora proizvođača nije strogo kontrolirano i u skladu sa propisom (član 35.stav (4)),
  - g) opasni otpad privremeno skladišti dulje od 12 mjeseci (član 35.stav (4)),
  - h) neopasni otpad čija se vrijedna svojstva mogu iskoristiti odvojeno ne skuplja i ne skladišti (član 36.stav(1)),
  - i) posebno ne skuplja i ne označava i u najvećoj mjeri ne reciklira industrijski, ambalažni, građevinski, električni i elektronički otpad, otpadna vozila i otpadne gume (član 37. stav (1)),
  - j) kao operatori za upravljanje otpadom u okviru svoji godišnjih planova poslovanja ne donesu i planove razvoja i obavljanja povjerenih aktivnosti upravljanja otpadom (član 16.stav (1)),

- k) kao operator postrojenja, za koja je prema Zakonu o zaštiti okoliša potrebna okolišna dozvola, ne izradi plan o upravljanju otpadom (član 17.stav (1)),
  - l) kao operator postrojenja za koje je potrebna okolinska dozvola ne odredi lice odgovorno za poslove upravljanja otpadom (član 18.stav (1)),
  - m) kao proizvođač otpada koji u jednoj kalendarskoj godini proizvede više od 100 tona neopasnog otpada ili više od 150 kilograma opasnog otpada ne izradi plan postupanja sa otpadom (član 19.stav(1)).
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1.500,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i fizičko lice, proizvođač otpada, odnosno operator za upravljanje otpadom novčanom kaznom od 300,00 KM do 1.500,00 KM.

Član 57.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj općinski organ uprave nadležan za poslove upravljanja otpadom ako:
- a) ne izradi popis otpadom onečišćenih površina i divljih odlagališta na području općine (član 34.stav (1)),
  - b) ne vodi registar podataka o proizvodnji otpada, upravljanju i postupanju s otpadom (član 42. stav (1)),
  - c) zbirni izvještaj o vođenju registra podataka o proizvodnji otpada, upravljanju i postupanju sa otpadom ne dostavi Ministarstvu do 31.januara tekuće godine za proteklu godinu (član 42.stav (1)),
  - d) ne omogući uvid u registar podataka o proizvodnji otpada, upravljanju i postupanju sa otpadom (član 42.stav (5)).
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u općinskom organu uprave za poslove upravljanja otpadom novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.000,00 KM.

Član 58.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj Ministarstvo ako:
- a) ne vodi zbirni registar podataka o proizvodnji otpada, upravljanju i postupanju sa otpadom i izdatim dozvolama za upravljanje otpadom za cijeli Kanton (član 42.stav (3)),
  - b) ne omogući uvid u registar podataka o proizvodnji otpada, upravljanju i postupanju sa otpadom i izdatim dozvolama za upravljanje otpadom za cijeli Kanton (član 42.stav (5)).
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u Ministarstvu novčanom kaznom od 200,00 KM do 1.000,00 KM.

IX PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 59.

(Rokovi za donošenje kantonalnog i općinskih planova upravljanja otpadom)

- (1) Plan iz člana 14. ovog Zakona Kanton će donijeti u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.
- (2) Plan iz člana 15. ovog Zakona općine će donijeti u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 60.

(Rokovi za donošenje akata Vlade Kantona)

Akt iz člana 32.stav (3) Vlada Kantona će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 61.

(Rokovi za donošenje propisa Ministarstva)

- (1) Propise za provođenje ovog Zakona iz člana 25.stav (4), člana 28.stav (3), člana 31.stav (3), člana 41.stav (6) i člana 42. stav (2) ovog Zakona, Ministarstvo će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 62.

(Rokovi za donošenje općinskih odluka)

Odluku iz člana 28.stav (5) ovog Zakona općine će donijeti u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 63.

(Rokovi za donošenje Plana sanacije onečišćenih površina i divljih odlagališta)

- (1) Općinski organ uprave nadležan za poslove upravljanja otpadom će izraditi Popis otpadom onečišćenih površina i divljih odlagališta otpada na području općine iz člana 34 .stav (1) ovog Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.
- (2) Općinsko vijeće će donijeti Plan sanacije otpadom onečišćenih površina i divljih odlagališta na području općine iz člana 34. stav (2) ovog Zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 64.

(Rokovi za donošenje Planova postupanja sa otpadom proizvođača otpada)

Proizvođači otpada iz člana 19.stav (1) ovog Zakona dužni su izraditi plan postupanja sa otpadom iz člana 19.stav(1) i (2) ovog Zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 65.

(Rokovi za usklađivanje aktivnosti upravljanja otpadom)

Sva pravna lica koja obavljaju određene aktivnosti iz oblasti upravljanja otpadom dužna su uskladiti svoje aktivnosti sa odredbama ovog Zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 66.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku Unsko-sanskog kantona”.

Broj : _____/11
Bihać _____ 2011 godine

Presjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona

O B R A Z L O Ž E N J E NACRTA ZAKONA O UPRAVLJANJU OTPADOM

A - USTAVOPRAVNI I ZAKONSKI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o upravljanju otpadom Unsko-sanskog kantona (u daljem tekstu: Zakon) sadržan je u odredbi čl. 2. i 3. poglavlja III Podjela nadležnosti između Federalne i Kantonalne vlasti Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, te u odredbi člana 3. poglavlja IV Djelokrug Kantona Ustava Unsko-sanskog kantona, prečišćeni tekst („Službeni glasnik USK“, broj: 1/04 i 11/04) kojima je propisano da su Federalna vlast i kantoni nadležni za politiku zaštite čovjekove okoline i korištenje prirodnih bogatstava.

Zakonski osnov sadržan je u odredbi člana 9. stav 3. Zakona o upravljanju otpadom („Sl. Novine F BiH“, br. 33/03 i 72/09), kojom je utvrđeno da će se kantonalnim propisom urediti uvjeti za planiranje upravljanja otpadom u općinama“.

B - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Pored izvršavanja obaveza utvrđenim odredbama Federalnog Zakona o upravljanju otpadom, razlozi za donošenje ovog Zakona leže i u potpuno nesređenom stanju u obavljanju pojedinih aktivnosti u upravljanju otpadom na području Unsko-sanskog kantona, a posebno kad je u pitanju obrada otpada i njegovo konačno odlaganje na Regionalnoj-međuopćinskoj deponiji otpada (nepostojanje regionalne deponije i mnoštvo divljih odlagališta otpada na području svih općina kantona).

Što se tiče sveukupnih obaveza Kantona u upravljanju otpadom, odredbama člana 11. stav 3. Federalnog Zakona o upravljanju otpadom je utvrđeno da, osim poslova prekograničnog prometa otpada i poslova upravljanja otpadom i postrojenjima za tretman otpada, koji obuhvataju dva ili više kantona i koje vrši Federalno ministarstvo turizma i okoliša, poslove upravljanja svim vrstama otpada, određivanje lokacija i zemljišta u poslovima upravljanja otpadom i postrojenjima vrši kantonalno ministarstvo nadležno za pitanje okoliša, što je za područje Unsko-sanskog kantona Ministarstvo za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoline.

Ova odredba federalnog Zakona o upravljanju otpadom daje poseban naglasak na obaveze i odgovornost Kantona, odnosno Ministarstva u poslovima upravljanja otpadom na području Kantona.

Naime, Zakonom o upravljanju otpadom Federacije BiH propisane su i slijedeće obaveze kantona:

Član 9. stav 1.

„Svaki kanton donijet će Plan upravljanja otpadom na svom području“.

Član 9. stav 3.

„Kantonalnim propisom uredit će se uvjeti za planiranje upravljanja otpadom u općinama“.

Član 10.

„Kantonalnim propisom utvrdit će se zadaci općina u izradi općinskih planova upravljanja otpadom“.

Član 14.

Finansijske i druge garancije za pokrivanje troškova rizika od mogućih šteta, sanacije i postupaka nakon zatvaranja uplaćuju se u kantonalni fond na čijem teritoriju se nalazi odlagalište.

Član 25.

„Kantonalnim propisom uredit će se osnivanje i rad komunalnih preduzeća i obaveze općina u pružanju komunalnih usluga“.

Član 26.

Kantonalnim propisom uredit će se vršenje poslova javnih usluga, posebno servisa za selektivni tretman otpada“.

Član 28.

„Kantonalnim propisom uredit će se:

- **geografsko područje koje pokriva preduzeće;**
- **osnovni zahtjevi za osiguranje rada preduzeća, uključujući metode skupljanja (kao npr. selektivno skupljanje otpada), učestalost, prava i obaveze domaćinstava i preduzeća čiji je otpad sličan otpadu iz domaćinstva;**
- **određivanje načina korištenja usluga preduzeća za otpad za proizvođače i vlasnike otpada, a koji nisu domaćinstva;**
- **vrste kaznenih odredbi i stimulacionih mjera;**
- **tehnički i drugi zahtjevi koji se odnose na rad komunalnih preduzeća za otpad uključujući skupljanje, tretman i odlaganje;**
- **uvodjenje sistema selektivnog prikupljanja otpada zajedno sa određivanjem mjesta za selektivno prikupljanje otpada;**
- **određivanje lokacije za deponije i lokacije za druge vrste tretmana otpada;**
- **procjena visine naknade koja obezbjeđuje pouzdan, kontinuiran i prihvatljiv rad preduzeća za otpad i adekvatne uvjete plaćanja;**
- **uvjeti za pronalaženje i tretiranje nezakonito odloženog komunalnog otpada.“**

Sporazumom o saradnji na implementaciji Projekta dobre uprave u oblasti voda i okolišne sanitacije „GOV-WADE“ koji je zaključen između Švicarske agencije za razvoj i saradnju i Udruženja za zaštitu i unapređenje čovjekove okoline „UNA-SANA“ Bihać s jedne strane, i vlade Unsko-sanskog kantona i Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Ministarstva za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoline s druge strane, utvrđena je obaveza Vlade USK-a, a u svrhu unapređenja propisa i njihovog provođenja uz pomoć vanjskih konsultanata angažiranih od strane Udruženja „Una-Sana“, kao prioritet, pripremiti, između ostalog, nacrt Zakona o upravljanju otpadom Unsko-sanskog kantona.

Prema Izvještaju o stanju u oblasti voda i zaštite okoliša koji je Vlada Unsko-sanskog kantona prihvatila Zaključkom br. O3-017-1478/2009 od 21.4.2009. godine, upravljanje otpadom na nivou Kantona je na nezadovoljavajućem nivou. Shodno tome istim Zaključkom Vlada je prihvatila i Program noveliranja postojećih i izrade novih kantonalnih zakonskih propisa i planskih dokumenata USK-a iz oblasti voda i zaštite okoliša.

Iz navedenih razloga pristupilo se izradi predloženog zakona kojim se cjelovito uređuje oblast upravljanja komunalnim otpadom u okviru obaveza utvrđenih federalnim zakonom.

Zakon je u formi prednacrtja upućen na davanje mišljenja, primjedbi i sugestija svim općinama Unsko-sanskog kantona, Ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva USK-a, Ministarstvu finansija USK-a, Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove, Kantonalnoj upravi civilne zaštite, „US REG-DEP“ d.o.o. Bihać i Ministarstvu okoliša i turizma Federacije BiH. Primjedbe koje su pristigle u pisanoj formi razmotrene su i u

zakonskim mogućnostima unijete u Zakon. Primjedbe i prijedloge na test Prednacrtu Zakona nisu dostavili: Kantonalna uprava za inspekcijske poslove, Općina Bosanski Petrovac, „US REG-DEP“ d.o.o. Bihać, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Federalno ministarstvo okliša i turizma Sarajevo.

C - SADRŽAJ POJEDINIH ODREDBA ZAKONA

Poglavlje I. OSNOVNE ODREDBE

Članom 1. utvrđen je predmet Zakona sa definiranim načinom upravljanja i planiranja otpadom, pravima i obavezama Kantona, općina, pravnih i fizičkih lica, operatora upravljanja otpadom.

U članu 2. Zakona utvrđene su kategorije otpada na koje se primjenjuju odredbe ovog Zakona, te kategorije otpada na koje se ne primjenjuju odredbe ovog Zakona.

Članom 3. Zakona utvrđen je cilj ovog Zakona.

Članom 4. Zakona utvrđeni su prioriteti u upravljanju otpadom.

Poglavlje II. OPĆA NAČELA I DEFINICIJE

Odredbama čl. 5-11. Zakona utvrđena su načela upravljanja otpadom, definisan je pojam otpada, izvršena podjela otpada, te date ostale definicije koje se koriste u tekstu ovog Zakona.

Poglavlje III. PLANIRANJE UPRAVLJANJA OTPADOM

Odredbama čl. 12-19. utvrđeni su subjekti planiranja upravljanja otpadom, te planski dokumenti na osnovu kojih se vrši obavljanje i razvoj upravljanja otpadom.

Poglavlje IV. DOZVOLA ZA UPRAVLJANJE OTPADOM

Članom 20. Zakona utvrđena je nadležnost za poslove upravljanja otpadom.

Odredbama čl. 21-25. propisan je postupak pribavljanja dozvole za upravljanje otpadom, te financijske garancije.

Poglavlje V. OBAVLJANJE DJELATNOSTI I AKTIVNOSTI UPRAVLJANJA OTPADOM

Odredbama čl. 26-43. Zakona utvrđeno je osiguranje provođenja mjera postupanja s otpadom, definisane su aktivnosti u postupanju sa komunalnim otpadom, utvrđeno je upravljanje komunalnim otpadom, utvrđeni su troškovi postupanja sa otpadom, definisani su prostori i objekti na kojima se obavljaju aktivnosti postupanja sa komunalnim otpadom, definirana nadležnost sanacije divljih odlagališta, definisan opasni i neopasni otpad, ostale vrste otpada, te obaveze proizvođača i vlasnika opasnog i ostalih vrsta otpada.

Poglavlje VI. FINANSIRANJE DJELATNOSTI UPRAVLJANJA OTPADOM

Odredbama čl. 44-47. Zakona utvrđen je način obezbjeđenja sredstava za finansiranje djelatnosti upravljanja otpadom, za finansiranje izgradnje objekata za zbrinjavanje komunalnog otpada, za finansiranje izgradnje objekata za zbrinjavanje industrijskog,

ambalažnog, građevinskog i opasnog posebnog otpada, za finansiranje obavljanja aktivnosti u postupanju sa otpadom.

Poglavlje VII. NADZOR

Članom 48. Zakona je propisano da upravni nadzor nad provođenjem ovog Zakona vrši Ministarstvo.

Članom 49. Zakona je propisano da inspekcijski nadzor nad provođenjem ovog Zakona, drugih propisa i općih akata iz oblasti upravljanja otpadom vrše kantonalna i općinska inspekcija, svaka u okviru svoje nadležnosti. Inspekcijski nadzor nad vršenjem poslova koji su u nadležnosti Kantona vrši kantonalna inspekcija za zaštitu okoliša organizovana unutar Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, a poslove koji su u nadležnosti općine vrši komunalni inspektor.

Članom 50. Zakona propisani su poslovi inspekcijskog nadzora.

Članom 51. Zakona utvrđena su ovlaštenja inspektora.

Član 52. Zakona reguliše poduzimanje upravnih mjera od strane inspektora.

Članom 53. Zakona utvrđeni su organi nadležni za rješavanje po žalbama.

Poglavlje VIII. KAZNENE ODREDBE

Odredbama čl. 55-58. zakona utvrđene su novčane kazne za prekršaje.

Poglavlje IX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Odredbama čl. 59-65. utvrđeni su rokovi za donošenje kantonalnog i općinskih planova upravljanja otpadom, akata Vlade Kantona, propisa Ministarstva, općinskih odluka, Planova sanacije onečišćenih površina i divljih odlagališta, Planova postupanja sa otpadom proizvođača otpada, usklađivanje aktivnosti upravljanja otpadom.

D - USKLAĐENOST ZAKONA SA ZAKONODAVSTVOM EU

U postupku izrade Nacrta Zakona korištena su iskustva drugih država u okruženju i pojedinih zemalja Evropske unije, na taj način da su ključni zahtjevi i opredjeljenja iz EU direktiva relevantnih za oblast upravljanja otpadom u najvećoj mogućoj mjeri inkorporirani u tekst Nacrta Zakona.

E – PROVEDBENI MEHANIZMI I NAČIN OSIGURAVANJA POŠTIVANJA ZAKONA

Kao provedbene mehanizme u obezbjeđenju pravilne i dosljedne primjene Zakona svi odgovorni i zainteresirani faktori u procesu upravljanja otpada (Kanton, općine, operatori aktivnosti upravljanja otpadom, proizvođači i vlasnici otpada otpada, korisnici usluga) koristiće slijedeće:

- blagovremeno donošenje podzakonskih propisa, općinskih odluka i planova upravljanja otpadom,

- organizovanost kantonalnih i općinskih organa upravo na poslovima upravljanja otpadom,
- izgradnja prostora, objekata i uređaja sa obavljanje pojedinih aktivnosti upravljanja otpadom,
- organizovanje operatora za obavljanje pojedinih aktivnosti upravljanja otpadom, kojima će kanton i općine povjeravati obavljanje pojedinih aktivnosti upravljanja otpadom,
- zaključivanje sporazuma o zajedničkom upravljanju i postupanju sa komunalnim otpadom na području kantona između općina i Kantona, kojim se uređuju odnosi, prava i obaveze, oblici i načini saradnje između općina i Kantona u zajedničkom upravljanju i postupanju sa komunalnim otpadom na području Kantona,
- aktivnosti i rad Međuopćinske radne grupe za upravljanje otpadom na području Unsko-sanskog kantona,
- stalna edukacija proizvođača i vlasnika otpada, operatora obavljanja pojedinih aktivnosti upravljanja otpadom, kantonalnih i općinskih nadležnih organa uprave i institucija i stanovništva u cjelini vezano za obaveze zbrinjavanja otpadom.

F – FINANCIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA REALIZACIJU ZAKONA

Procjena početnih ulaganja u ovom trenutku se ne može utvrditi, ali ona u početku moraju biti značajna kako za općine tako i za kanton.

Ulaganja će zavisiti od korištenja drugih sredstava u stvaranju uslova za kvalitetno obavljanje djelatnosti upravljanja otpadom, kao što su sredstva pojedinih naknada, sredstva operatora za obavljanje pojedinih aktivnosti u zbrinjavanju otpadom, sredstva kantonalnog fonda za zaštitu okoliša. U narednom periodu kada se uspostavi kvalitetan način zbrinjavanja otpada na području kantona treba u cjelosti poštovati, koristiti princip u upravljanju otpadom: „Zagađivač plaća“. Do izrade Prijedloga Zakona daće se i finansijska procjena finansijskih ulaganja u početnoj fazi nakon donošenja Zakona.

G - JAVNA RASPRAVA

Nakon usvajanja Nacrta Zakona o upravljanju otpadom Unsko-sanskog kantona od strane Skupštine USK-a, Nacrt Zakona će biti upućen na javnu raspravu koja će se realizovati u svih osam općina Unsko-sanskog kantona, na koju će biti pozvane sve zainteresirane strane – javna preduzeća, ustanove, kantonalne institucije, te da će nakon toga biti pripremljen Prijedlog Zakona.

April, 2011. godine

OBRAĐIVAČ:
Ministarstvo za građenje, prostorno uređenje i
zaštitu okoline

M I N I S T A R

_____
Sinha Kurbegović, dipl. pravnik